

ด่วนที่สุด
ที่ ศธ ๐๔๑๘๘/๑๐๔

๙

เมษายน ๒๕๖๔

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 4526
รับที่(อีเมล).....
วันที่ - 7 เม.ย. 2564 8:16 น.

เรื่อง เสนอความเห็นในประเด็นรายงานที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กรณีการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล)๗๔๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕

๓. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การอุดหนุนเป็นค่าอาหารกลางวันของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ เสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายงานที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กรณีการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วมีความเห็นในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันให้แก่สถานศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศล่าช้า

การเบิกจ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวัน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการขอรับการจัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันเด็ก จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนการขอรับจัดสรรงบประมาณค่อนข้างมาก เป็นผลให้การได้รับงบประมาณมีความล่าช้าในบางพื้นที่ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นผู้ของงบประมาณโดยตรงจากสำนักงบประมาณและจะเบิกจ่ายให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด /สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด และโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครโดยตรง โดยมิได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันเด็กไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทรวงมหาดไทย ซึ่งงบประมาณเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันเป็นหนึ่งในแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยตามโครงการพัฒนาคนตลอดช่วงวัย โดยงบประมาณที่ได้รับจะแยกผลผลิตเป็นนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและนักเรียนระดับประถมศึกษา ทั้งนี้ ปัญหาการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันล่าช้า จึงไม่ได้เกิดขึ้นกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๒. กรณีการขาดนักโภชนาการชุมชนครบในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศไทย

การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะมีหนังสือแจ้งแนวทางในการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน เป็นประจำทุกภาคการศึกษา อีกทั้งมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานจากส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ดำเนินการจัด

/อาหารกลางวัน.....

อาหารกลางวันให้แก่นักเรียนอย่างมีคุณภาพและถูกหลักโภชนาการ ในส่วนของโรงเรียนขนาดใหญ่ จะมีครูที่ผ่านการอบรมพัฒนาความรู้ด้านอาหารกลางวัน โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลเรื่องโภชนาการ สุขอนามัยและอาหารที่ปลอดภัยในการจัดการอาหารกลางวัน ของโรงเรียน และแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการของนักเรียน แต่ในส่วนของโรงเรียนขนาดกลางและ ขนาดเล็กจะไม่มียกงบประมาณที่เพียงพอในการจัดจ้างนักโภชนาการเข้ามาดำเนินการจัดการอาหารกลางวัน ของโรงเรียน และแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนภายหลังจากได้รับเงินอุดหนุนเป็น ค่าอาหารกลางวัน ดังนั้น ถ้าหากรัฐบาลสามารถให้ความช่วยเหลือในการจัดหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือนักโภชนาการหรือผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการด้านโภชนาการสำหรับเด็ก ให้เข้ามาดำเนินการ ช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ก็จะเป็นผลดีแก่โรงเรียนและนักเรียน

๓. กรณีค่าเฉลี่ยอาหารกลางวันในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลดลงต่ำกว่า ๒๐ บาท

สำหรับกรณีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา) ซึ่งรัฐบาลยังไม่มียกงบประมาณสนับสนุนค่าอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนขยายโอกาส ระดับมัธยมศึกษา แต่โดยบริบทแล้วมีลักษณะเป็นนักเรียนที่มีฐานะยากจนและขาดแคลนอาหารกลางวัน และโรงเรียนไม่สามารถละลายได้ ทำให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสรรค่าอาหาร กลางวันของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาภายใต้งบประมาณโครงการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาด้วย ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยอาหารกลางวันในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลดลงต่ำกว่า วัตถุประสงค์ของการจัดสรรอาหารกลางวันที่ต้องได้รับเต็มจำนวน ๒๐ บาท ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ มีการดำเนินงานโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตกับชุมชนภาคีเครือข่ายเพื่ออาหารนักเรียน (กิจกรรมสนับสนุน เพื่อส่งเสริมผลผลิตเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน) โดยจัดสรรงบประมาณจากเงินดอกผลจากกองทุน เพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมาสนับสนุนให้นักเรียนทำการเกษตรในโรงเรียน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ในการซื้อวัตถุดิบมาประกอบอาหารกลางวัน อีกทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ และทักษะอาชีพให้กับนักเรียน แต่เนื่องจากเงินดอกผลของกองทุนมีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถสนับสนุนได้ทุกโรงเรียน โดยจัดสรร ให้กับโรงเรียนที่มีการร้องขอมาตามระยะเวลาที่กำหนดเท่านั้น

๔. กรณีการใช้วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับแก่กรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณ อุดหนุนอาหารกลางวันเด็กนักเรียนที่เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีดังกล่าว สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หากได้รับการจัดสรรงบประมาณเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานจะสามารถดำเนินการได้ใน ๒ รูปแบบ โดยให้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐหรือผู้บริโภคอาหาร ดังนี้

๑) ในกรณีที่ระบุงเงินการจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้ถือว่ารายงานขอจ้างดังกล่าวเป็นรายงานขอจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) สำหรับการจัดจ้าง ในแต่ละครั้ง ตลอดระยะเวลาการจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) เมื่อการจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) มีวงเงินสะสมครบหรือใกล้จะครบวงเงินดังกล่าวข้างต้น ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอจ้างฉบับใหม่ ทั้งนี้ โดยจะจัดจ้างเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน หรือรายภาคเรียน ก็ได้

๒) ในกรณีที่ระบุงเงินการจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะจัดจ้าง เป็นรายเดือน รายภาคเรียน หรือเป็นรายปีงบประมาณ/รายปีการศึกษา ก็ได้ โดยให้ดำเนินการจัดจ้างตามวิธีการที่กำหนด ในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณไปยังหน่วยงานที่มีสิทธิ์ได้รับการอุดหนุน แต่ปรากฏว่าหน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวัน คือ โรงเรียนเอกชน ซึ่งไม่ถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ คำนิยาม "หน่วยงานของรัฐ" ดังนั้น โรงเรียนเอกชน เมื่อได้รับเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแต่อย่างใด

๕. หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน กรณีเงินเหลือจ่ายที่กระทรวงการคลังและสถานศึกษาหลายแห่งยึดถือ ไม่สอดคล้องกับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือ

การเบิกจ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวัน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องดำเนินการเบิกจ่ายตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย กรณีมีเงินเหลือจ่าย ต้องส่งคืนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดสรรงบประมาณให้ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ แต่ในส่วน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนเป็นค่าอาหารกลางวันจะจัดสรรให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนการกุศล เมื่อมีงบประมาณคงเหลือจะพิจารณาให้กับนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการและนักเรียนขาดแคลนในโรงเรียนสามัญศึกษาทั่วไปตามวงเงินที่เหลือ ซึ่งนักเรียนโรงเรียนสามัญศึกษาทั่วไปจะไม่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันทุกคนสำหรับโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันหากมีเงินเหลือจ่ายจะปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอุดหนุนเป็นค่าอาหารกลางวันของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๐ (๕) เรื่อง การเก็บรักษาเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันไว้ในบัญชีเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันโรงเรียน โดยเงินในบัญชีนี้จะต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อซื้อ จัดหา หรือจัดทำอาหารกลางวันให้นักเรียนเท่านั้น ในกรณีที่เหลือจ่ายหรือได้รับเงินดอกผลจากการนำเงินฝากธนาคารให้คงไว้ในบัญชีเพื่อสมทบเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารกลางวันตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ เห็นควรให้มีการเสนอให้คณะรัฐมนตรี ปรับแก้ไขแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันกรณีเงินเหลือจ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือ เพื่อให้เงินเหลือจ่ายค่าอาหารกลางวันนักเรียนมาใช้ประโยชน์ในโครงการอาหารกลางวันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวตรีนุช เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนากิจการนักเรียน

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๗๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๒๘๕๘